

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 16 August, 1891.

Precând din toate părțile Ardealului ne sosesc sciri îmbucurătoare despre un secerișiu mai bun ca de mijloc, pe atunci neguțătorii de grâu cutrieră satele, piațele și târgurile și cumpăra grâul cu prețuri foarte ridicate, prețuri, pe cari nu eram îndatinați să le vedem la cerealele noastre.

Și când aici grâul este o marfă atât de căutată, când scumpetea crește ca nici odată, întregă presa din Germania afară de puțini agrari strigă „jos cu tacsele pentru grânele străine”, căci de nu intră fometea în țară.

Unde vor fi ducând atâta amar de grâu, în trebă poporul dela sate? ce o fi cauza de s'au urcat prețurile atât de tare?

Țerații nostri nu știu da răspunsul, poate că nici noi nu vom nimeri tocmai adevărata cauză a scumpirei grânelor, dar detoria de publicisti ne îndemnă ca să ne ocupăm de aceste semne ale timpului. Este un lucru constat, că în Rusia în mai multe departamente nu s'a făcut grâul. Vânturile cele reci din ernală și din primăvară au topit holdele cu desevârșire. Așa spun foile rusești, așa spun scirile de pe la bursă, de acesta părere sunt și martorii oculari, cari au cutrierat Rusia.

Dar de vor fi toate aceste numai preteceste inventate, ca Rusia să-și potă umplă magazinele cu bucate pe timp îndelungat? Țăa o întrebare ce își pun acei oameni, cari nu prea dau creșământ buletinelor oficiose din Rusia.

Dacă în adevăr în Rusia nu este grâu pentru trebuințele consumului, atunci importul ce-l face este pe deplin justificat și e chiar laudabilă pre vederea guvernului, de a înlesni poporului aro visionarea cu bucate.

Dacă este însă cauza unei pregătiri seriose de rășboiu, ceea ce o putem deduce din reclamu ce'l fac foile germane, ca să scutescă grânele străine de tacsele vamale, atunci avem de a face cu o complicațiune mai serioasă, avem de a face cu o situațiune după părerea noastră de o importanță și mai mare, cum ar fi lipsa de bucate în o parte a Rusiei.

Cu mijlocele de comunicațiune de cari dispune lumea aji, pe uscat, pe mare, și pe diferitele riuri navigabile, devine înțelșă iutela cu care neguțătorii se grăbesc a încheia târgul, când trieratul e în curgere, când încă nici nu se scie, dacă noi aici în țară avem un plus ore-care de grâu pentru eșportat și când anume nici aceea nu o scim, dacă acel plus nu cumva va fi chemat a înlocui o eventuală recoltă rea a anului venitoriu.

În vederea acestor evenimente neașteptate, ar fi bine, ca și la granițele imperiului nostru să se facă o controlă cât de severă și să se hotărască anume, mactumul cuantului destinat pentru eșport, ca nu cumva în primăvară să isbucnescă aici la noi o scumpete gróznică.

Sărăcia îi împinge pe oameni să vândă și din puțin, îi face să calculeze rău, și să vor treși, că la primăvară vor trebui să dea prețuri îndoite, ca cele ce capătă aji pentru grânele lor. Avantagiul de acum la vindere, va deveni un desavantagiul la cumpărare și în uest mod în loc ca se fi făcut cășciguri, vor lucra oamenii în dauna lor proprie și în dauna intereselor lor, celor mai vitale.

Se cer din partea ministrului de agricultură date despre starea sēmănturilor, se cer despre rezultatele secerișului, dar cine nu scie cât sunt acele date de neșacte, făcute anume ca să și plătescă urechea, ăr nu ca să dea o iconă adevărată despre aceea ce este.

Răul și aici 'l aflăm acolo, că așa numiții oameni de încredere ai guvernului nu sunt căutați între oamenii, cari sunt pricepători în a le economiei, ci se caută mai mult la servițiile ce le a prestat unul și altul ca agent la alegeri și ca „Cortesch” al guvernului.

Economia și cele ținătoare de ea nu au să se facă după calculii politici, ci politica trebuie să se acomodeze după cele economice. Și ar fi o politică comercială din cele mai greșite, când aji mâne ne am treși, că magazinele noastre sunt góle și miseria cu intrarea în ernală, va bate la ușa țeranilor nostri.

O atare eventualitate ar fi puțin de dorit, căci aji nu ar afla oameni bine situați, nu țerani liberi de datorii, nu oameni cu curțile pline de vite, ci oameni înglodați în datorii, cari prin o atare crisă nu ar puté să trecă. Lângă multele miserii de cari este bantuită țera s'ar mai adauge încă una: fometea. Și un popor flămând iute ajunge la marginea desperațiunii, iute să decide spre lucruri nesocotite și pornit odată în drumul ce-l reu, e greu de a o scóte la cale cu el. Aceste eram ținuti ale accentua, în fața sumpetei bucatelor, atât de bătătoare la ochi.

Comericiul și indnștria la românii din Transilvania.

I.

Îndată ce fii unui nēm încep a se desvolta, de îndată încep ei a simți și necesitatea comericiului și a industriei. Fii ori cărui popor, cari și-au însușit ore care cultură sau civilizațiune, devin siliți să-și

schimbe deprinderile și folosințele, cu cari au crescut. Ei nu folosesc mai mult produsele naturii crude, ci prelucrate într'un mod mai artificial. Siliți devin ei, să se îmbrace altfel decum erau deprinși, deprinși să aibă altă locuință, alte comodități și să se hrănescă în alt mod, mai abundent decât mai înainte.

Costumul și consumațiunea individului civilizat, fiind mai costisitoare devine el constrins a se îngriji ca și produțiunea lui cășcigul lui, să fie mai mare. De acesta se îngrijesce el, ca produsele crude cele ce au slab preț să le prelucrez prin industrie și să le vândă cu preț mai bun. Astfel vedem, că laptele îl preface în cascaval, griul în făină de mai multe mâni și așa în feliiurite pâni; lâna, inul și cânepa în diferite țesături fine, pielea în piele argășită-tăbăcită, prelucrată în ghețe și păpuci; lemnul crud de nuc, de prun, de stejar îl prelucră în feliiurite mobile și așa mai departe.

Obiectele prelucrate astfel le vând la cei ce au lipsă, cu un preț mai bun.

Comericiul și industria sunt dară legate una de altă, ca cele două izvórá dela uger.

Aceste branșe au multă însemnătate, pentru un popor sau pentru o țară.

Popórele apusului prin aceste mijloce s'au ridicat la averi însemnate.

În cele mai mici state, ca Belgia sunt capitalistii cei mai mari; comercianții și fabricanții sau industriașii cei mai mari, cari posed feliiurite fabrici și fabricate.

Aceste fabricate de stamba sau mătase de lâna sau altfeliiu de materii le aduc din acele țeri până la noi aici, și noi cu sete le căutam și le cumperăm în fiecare și predând în schimb părălele noastre, ca să le ducă în acele țeri străine. Acești bani înapoi nu mai vin, fiind-că noi nu avem în schimb ce le vinde. Astfel încet și pe nesimțite ne pomenim, că pungile noastre s'au golit.

Așa devin popóre și țeri tributare altor popóre mai culte, cari au industrie și comericiu mare. Astăzi se dice că brațele și capitalele mici, sunt robite de capitalele mari.

Mulți bărbați au scris, că sufletul unui stat este comericiul și industria și tot așa putem dice, că acestea snt și puterea unei națiuni, și că ele împing la cultură.

Acest adevăr într'un rol mic, s'a documentat și la românii din Transilvania.

În acele locuri în cari au purtat românii negoț, mulți dintre ei au fost și sunt într'o stare materială mai deosebită, decât cei din alte părți. Starea materială le au dat impuls pentru cultură, în-

FOIȚA.

Aluna.

(Novelă de Robert Tábori. Traducere de O. V.)
(Incheiere.)

Domnișórá? Pentru ce me numesci așa? Nu mai sunt eu fica d tale?

Ba da, de sigur, dișe roșind domnul Kende, dar cine scie, cât va mai dura acesta. Fetele cele mari trebuie să fie pregătite la anumite schimbări cari...

De aceea totuși rămâi d-ta tatăl meu, strigă Elena.

Se părea ca și când această mărturisire nu l'ar încânta așa de tare pe domnul Kende. Un moment se uită nemișcat înainte, apoi începu să vorbescă iute și în construcții intrerupte. Intunecat era sensul cuvintelor, dar Elena totuși îl înțelese.

— Sunt împrejurări în viață... Eu sunt încă destul de tinăr... Nici odată n'am cunoscut adevărata fericire... Numai muncă și vecinic numai lupte grele... Tu adevărată nici nu esci copilul meu... Cât de mult am dus dorul după puțină iubire... Sunt bogat dar banii singuri nu s'fericire... Tinereța nea a fost bogată de lipse... Dar poate de aci încolo se mi dea viața rășplată.

Dacă ai voi tu numai... O simțire dureróșă săgetă inima Elenei ca și când s'ar fi rupt acolo o córdă. Ea tremura la ideă, că deja procsimul moment puté să aducă decisiunea. Ce să se alégă atunci din ea, din ferbintele și copilărescile ei simțiminte, cari o făcuse până acuma așa fericită?

Degetele ei se jucau cu aluna, pe care o culesese adinóori. Ea o apăsă cu mâna de masă, ca și când ar voi să desfacă simburul din cójă, și la acest lucru o ajunse o stranie curiositate, să scie, dacă acest simbure va fi tinăr și sănătos sau bătrên și uscat.

La domnul Kende încă se oprî curentul vorbirei. El își inchipuisse lucrul cu mult mai ușor. Sudorile îi eșiră pe frunte, și bun bucuros, de a afla o momentană abatere, luă aluna din mâna Elenei.

Pentru ce să ostenesci așa această mână, voi sparge eu aluna.

El dete cu palma pe alună, dar cójă nu ceda, o strânse apoi între degete, dar și acum fără succes. În fine o strînse în dinți, însă rezultatul fu mai rău. Cu un țipet de durere lăsă alună din gură, își apuca capul cu amândouă mâinile, și dișe gemând: Drace, am uitat de măséua mea cea stricată!

Puteam să știu atâta, că spartul alunelor se potrivește numai pentru dinți mai tineri.

Numai pentru dinți mai tineri, repetă Elena apăsât.

Paliți și muți se uitară unul la altul. O suflare de ghiață trecu preste ei, și părea a aduce în inimile lor frig și amorțelă. Domnul Kende se uita nemângăiat înainte sa, și Elena se pleca iute, ca să ridice aluna, care căduse sub masă. Ea stete acolo mai mult ca cât ar fi fost de lipsă, și când capul ei drăgălaș se ivi éráși la marginea mesei, domnul Kende nu mai era în foisor.

IV.

Mai multe zile Elena nu vădu pe tatăl seu adoptiv. Când veni în fine domnul Kende earăși la ivelă, esteriorul seu era ce-l de demult, părul și barba perduseră negrela cea suspectă, și tinereța cea împrumutată făcuse loc serioșității măsurate.

Amândoi purtam de grije, ca scena din foisorul cu frunțe de alun să nu se mai pomenescă cu nici un cuvânt. În ziua de cununie primi Elena dela tatăl seu adoptiv un dar minunat. Era acesta o salbă cu briliante în al cărui mijloc se afla o alună veritabilă. Mirele Dr. Koloman Gedó ar fi voit bucuros se scie, ce însemnă această alună.

Aceea vrea să dică, fiul meu, răspunse roșind domnul Kende, că eram gață să fac o prostie mare. De ce soiu a fost prostia aceea, vei afla însă numai atunci, când voi legăna pe genunchi pe primul meu nepot.

cât ei au înființat institute de cultură, mai deosebite decât alți români din Transilvania.

Amintim numai Brașovul și Sibiul, fiindcă în aceste două orașe în secolul trecut și la începutul acestui secol au fost companii comerciale privilegiate și recunoscute de stat.

Vom face deci unele amintiri despre comerțul din Brașov în trecut; de cel prezent și despre industria română din Ardeal, cu intențiunea de a se însufleți românii pentru ele.

Românii comercianți și alți neguțatori din Brașov, fiind în legătură comercială cu casele din Orient făceau cel mai întins negoț dincă și dincolo de Carpați, până preste Dunăre și Prut. Acei comercianți aduceau din Orient în Transilvania diferiți articuli: mătase, bumbac, lână, cereale și diferiți articuli de băcănie. Acești articuli îi împărțesc prin orașele Transilvaniei și Ungariei.

Din Transilvania și Brașov se transportau de neguțatorii comisioneri manufactură brașovenescă în România, în Bulgaria și în alte țări.

Despre acestea am citit în raportul dlui Ieckel secretarul camerei comerciale din Brașov, în „Telegraful Român” Nrii. 60, 61 și 62 anul 1891.

Adăogăm la acelea, că înainte cu 30 de ani în 17-e spalătorii din Brașov multă lână se spăla și se transporta la Viena.

În fie-care din acele spalătorii lucrau câte o sută—două femei române.

Totă afacerea acăsta a încetat cu totul. Să fabricau la 30—40 de mii de strae și comercianții le vindeau prin Bohemia, Stiria, Croația și prin alte țări, precum și în România și Bulgaria.

Astăzi se fabrică foarte puține strae, fiindcă fabricile de sus le a concurat. Costumul vechiu oriental avea necesitate de mult găitan, acest găitan se fabrica de femeile române din Brașov și se vindea în România și prin țările dela Dunăre. Mai era în Brașov o prelucrare a mațelor în corde, un articol, care aducea pârăle.

Tote afacerile acestea au încetat. A încetat astfel comerțul Brașovului din cauza schimbării articulelor și a comunicațiunii, care a delăturat rolul Brașovului de schelă, unde se descărcau mărfurile pentru Orient și cele din Orient pentru Transilvania.

Răsboiul vamal însă în 5 ani de zile a oprit totă afacerea comercială cu România. S'a fost îngreniat prin o vamă urcată, cum se scie, a se aduce lână, piei, cereale, vite, cu un cuvânt ori ce articol.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Vâlcele, (Előpaták), August în 17. 1891, st. n. D-le redactor! Ca oșpeți de băi în stațiunea balneară de aici, ne luăm voia a ve face unele comunicări pentru publicare, nu trind speranța, că dora în acăstă formă se vor inmuia inimile proprietarilor acestor băi, spre a lua în considerare cererile drepte ale celor, ce-și varsă pungile lor aici, cu scop de a-și căuta sănătatea; dar în realitate întâmpină neplăceri din cauza confortului prea puțin satisfăcătoriu.

Am arătat verbal și în scris la locul competent scăderile administrațiunii acestui loc de cură, fără de a vedea vre-o urmă de îmbunătățire și de mulțămire pentru oșpeți, astfel încât apare lucrul, ca și când proprietarii administrațiunii acestor băi ar avé exclusiv scop egoist, de a exploata punga pacienților cu ori-ce preț, ér nu de ale oferi înlesnirile cuviincioase pentru redobândirea sănătății lor.

Iată gravaminele noastre, cari ne îndemnă a le scote la lumină spre a le cunoșce și lumea din afară.

Aici, în loc de a se îngriji administrațiunea pentru curățenie, contribuie însași la infectarea aerului și a apelor curgătoare. Măturatul alelor atât în centrul locului de cură cât și pe cele de pe cotele delurilor de alătura, în loc a se face de cu nopte, în răvârsatul diorilor, se întâmplă din contră tot în timpul de cură, ca și când s'ar lucra cu sistem încontra sănătății oșpeților, ca acestia să-și încarce plămânile cu pulbere. Nefiind destul cu acăsta, necurățeniile măturate sunt aruncate în canalul, de asupra căruia e singurul loc mai spațios pentru preumblare, și acolo trebuie să se topească timp îndelungat, spre a infecta cu atât mai mult aerul din pregiur; s'era e atmosfera cu mult mai de nesuferit decât preste și, ceea-ce dovedesce cumcă atunci să mai aruncă încă și alte murdării pe canal.

Carele umblă în fuga mare prin centru, producând, pe lângă duritul amețitoriu, și o prăfurie nesuferibilă; acăsta se face în mai mare măsură de inșiși proprietarii băilor, ba chiar protopretorele cercului, deși densus, atât ca arăndaș a unei case ca și membru în comitetul central de administrațiune, cât și ca oficial politic administrativ, are îndoită chemare a îngriji de buna ordine, — protopretorele, repetăm — é delungul locul de cură cu trăsura cu 4 cai în alergatul cel mai mare.

Băncile de pe alele din pădure sunt cu totul mai puțin și și acestea ruinate astfel, încât ședând pe ele, sau își rupi hainele, sau te răstorni cu ele cu tot la pământ, sau apoi și una și alta.

Alele din pregiur sunt atât de neglese, încât după ploie trebuie să trecă zile întregi, ca să se facă accesibile pentru umblat, dacă nu vrei să riștezi ruinatul hainelor.

Musica, compusă din 8—10 persoane, stă sub totă critica. Las că repertoriul pieselor este foarte îngust și executarea defectuoasă; dar membri orchestrei nu se arată dora nicicând în număr complet, și încep cântiva, ca aceia să dispară mai târziu și se continue alții; despre pauze, care

sunt foarte lungi, nici nu mai vorbim, pentru-că tocmai de aceea nici nu eșecută numărul întreg de piese și lasă între cele ne eșecutate tot pe cele românești.

Baia minerală rece, a cărei apă nu se premenesce dora cu anii, neavând scurgere, e prea scumpă cu 30 cr. și în acăstă proporție rufele nu se în în destulă curățenie, dar nici nu se admite reducerea prețului, dacă își folosesc omul rufele sale. La băile calde al căror preț e destul de esagerat cu 60 cr., există numai un singur termo-metru pentru tote cabinile, astfel încât nu ești în stare totdeauna ași face baia după prescrișele medicului, fără a fi constrins a accepta de multe ori desbrăcat timp îndelungat, până trece termometrul comun prin mâinile tuturor oșpeților din celelalte cabine.

Oficiul de postă și telegraf e deschis în orele 8—12 și 2—6 din zi, ér Dumineca 8—11 și 3—4.

Cât pentru stațiunea telegrafică, apoi timpul acesta de oficiu atât de limitat pentru un loc de cură face cu totul iluzoriu telegraful — acăsta invenție ingeniiosă și prea foloșă pentru serviciile omenimei civilizate. La un cas de morb greu sau chiar de morte între oșpeții băilor, telegrafii între astfel de condiții pôte fi chiar fără de nici un folos practic, pentru-că, fiind rudeniile bolnavului s'au ale morbosului într'o depărtare mai mare sau în vre-a parte a țării, de unde se fie la mare distanță calea ferată și nepuțându-se trimite de aici avisul telegrafic în timpul dela 6 ore s'era până la 8 ore ziua, de altă parte érași legătura căilor ferate nu pôte să fie posibil a ajunge la timp oportun la patul celui, ce reclamă necondiționat prezența acelora. De aci apoi câte calamități păgubitoare nu se pot întâmpla!

Tacsa de cură se încassază după persoană, câte 6 fl. Pentru membrii familiei se încassază tacsa într'egă dela 3 inși și numai dela 4 în sus să ia câte 3 fl de cap pentru ceice trec de 12 ani.

În forma acăsta e ne echitabilă acăsta măsură din tote punctele de vedere în special însă e neechitabilă pentru că nu se oferă nici pe departe distrațiunea, comoditatea și mulțămirea, ce se acceptă cu drept cuvânt; ba oșpeții întâmpină de multe ori neplăceri în loc de îndestulare. Tacsa sus menționată se încassază numai dela oșpeții, cari șed în raionul băilor, în casele proprietarilor acelora; dela ceice locuiesc afară de raionul băilor, să ia tacse în duplu, chiar și atunci, când omul e necesitat a lua cartier înafară în lipsa camerelor din centru. Acăsta procedură încă nu este corectă pentru-că nu se pôte accepta dela nimenea ca să dormă pe băncile de pe promenadă, dacă nu capătă odăi în centru. Afară de aceea camerele sunt în genere cam scump, ér confortul lor pré puțin satisfăcătoriu în schimbul prețului esagerat, ce-l au. Impregiurarea, că sătenii nu contribuie la întreținerea locului de cură, nu pôte servi de motiv, ca să-i opréscă de a oferi cartier oșpeților. Să li se erte acăsta, apoi din prețul de chirie c'era le anumite procente ca preț de contribuire pentru întreținerea băilor!

Numele și caracterul oșpeților, sunt schimonosite și falsificate din partea direcțiunii băilor prin mania de ale preschimba pe tote în ungurese. În urma acăsta la sosirea scrișorilor și a depeșelor nu se pôte afla adresatul.

După ce oșpeții nu se pot distra în tichnă și în măsură egală nici la balurile ce se arangază de obicei Dumineca și după-ce și aceste baluri atárnă dela placul și caprițul cutărci d'omne, care odată e dusă la Sângeorgiu, altădată d'ensa a angagat musica pentru o petrecere a sa în sara menită pentru bal. Așa s'a și întâmplat, că Duminecă s'era 4/16 l. c. a fost petrecere între păhară în liber în veranda deschise a ospetăriei din fața fântănei principale. Aici a cântat musica totă nopte, s'a toastat, s'a dansat „csárdás”, s'a chiuit, s'a bătut cu pumnul și pâlăria în masă; chiar și servitoriul cu fesul roșn al respectivei dame a luat parte la petrecerea acăsta, toastând și ciocnind păharul de champagne cu toți mesenii. Ca de inchiere a făcut dlor apoi serenadă comisariului băilor pe la ora 3 din nopte. Din cauza acăstei șgomotoșe petreceri oșpeții din centru au fost lipsiți cu totul de odihna de nopte. Fie acăsta spre c'instea dnélor și spre trista amintire a oșpeților, cari venind aici pentru recreare și pentru restaurarea sănătății, au aflat și afla nelinise și neajunsuri tocmai din partea acelora, cari au datorința a îngriji de mulțămirea și linisea publicului cercetătoriu al acestor băi.

Disciplina personalului de administrație și confortul acestui loc de cură lasă mult de dorit, precum se vede din cele lămerse.

Vedé-vor ce vor face cei competenți, pentru susținerea nimbului acăstei stațiuni balneare, noi numai regreta putem pentru cele ce le am esperiat aici cu bani scumpi și cu puțină mulțămire. Pentru efectul binefăcătoriu al isvórelor minerale de aici însă ar fi de dorit ca relele să dispară pe viitoriu și oșpeții se fie menageați cu bunăvoință și cu mulțămire, căci numai așa vor avé folos de cura făcută aici cu mari jertfe și de timp și de bani. *Mai mulți oșpeți.*

Nădlac, la 6 August v., 1891. Domnule redactor! Fiind încreduți în imparțialitatea dvóstre și în sinceritatea, cu care ve luptați pentru propovédurea adevérului, ne rugăm să bine voii a da loc în prețuitele colóne ale diarului ce redigați următoarelor rectificări la correspondențele de dto Nădlac 30 Iunie v. a. c. și 23 Iuliu v. a. c. apărute în Nrii 74 și 79 a. c. a acăstni prețuit diar.

Veteranul și stimabilul nostru paroch dl George Șerbau e fiul acelui Teodor Șerbau, fost paroch în comuna Șiclău din comitatul Aradului, carele la începutul acestui seculu mână în mână cu fericitul Moise Nicóra la provocarea clerului diecesei gr. or. aradană, ce gemea sub ierarchia s'erbescă, necruțând osteneală nici spese a luptat în decurs de mai mulți ani, ca să se denumescă în fruntea acăstei diecese episcop român. Fiul acestui brav ante luptător al autonomiei bisericei noastre, stimabilul nostru paroch George Șerban, a crescut patriei națiunii și biserecei mai mulți fi buni și după ce și-a măritat și fica cea mai mică după absolventul de teologie dl Ioane Capitan, luând în considerare

etatea-i înaintată de 84 ani și serviciul preoțesc de 54 ani, noi majoritatea parochienilor tot meru l'am îndemnat ca să-și ceară capelan temporal, apoi mai considerând și s'area d'ensului văduvită pentru ai asigura pe fica sa cea mai tinără, măritată după I. Căpitan, și de aci încolo de conducătoare a economiei casnice și de rașim bătrânețelor lui, l'am provocat pe dl Ioan Capitan, carele intrunesce tote condițiunile, câte se recer la ocuparea acăstei pa rochii, să recurgă la acest post de capelan.

Astfel am socotit noi poporeni a ne manifesta simțul de pietate și recunoștință pentru venerabilul nostru părinte sufletesc, carele servesce cu credință neștrămutată biserica și îndeplinesce datorințele parochiale în comuna noastră bisericească în decurs de 54 ani. Românul ține minte, românul răspătesce cu mulțămire binefacerile și meritele! Din acăstea motive am susținut și susținem candidatura lui I. Capitan; deci interese familiari prea bine pricepute au avut în vedere acei parochieni, cari au împins carul bine uns-șă contra candidatului adecă a dlui Nicolae Chicin.

Fiind defiptă pe ziua de 30 Iunie v. a. c. alegerea de capelan și prezentându-se în comitetul parochial părintele protopresbiter al Aradului Moise Boesșian ni a împărțășit numele concurenților în persoanele dlor Vasiliu Olariu, Nicolae Chicin și Ioan Capitan.

Părintele protopresbiter cu o cutezare proprie dsale ne comunică, că sub nici o împregiurare nu admite candidarea dlui I. Capitan la acest post din motivul, că după atestatul de botez aparține religiunii gr. catolice. Faptul e, că dl Căpitan după absolvarea studiilor sale gimnasiale și înainte de intrarea în seminariul gr. or. român din Arad a trecut după tote formele la confesiunea ortodocșă și pe basa acăstei tre-eri a fost și prin mit în seminar.

În zădar am protestat, înzădar am prezentat acătele de trecere a dlui I Căpitan dela religiunea gr. cat. la cea gr. or., înzădar ne am provocat la absolutoriu din seminariul Aradan gr. or. a dlui I. Căpitan, înzădar ne am provocat la atestatul de cualificațiune a dlui I. Căpitan estradat din partea Venerabilului Consistoriu gr. or. al Aradului, în cari documente dl I. Căpitan ocure ca fiu credincios al bisericeigr. or. înzădar tote acăste, căci părintele protopresbiter ni-a spus óržen, că are îndrumare ca să nu candideze pe dl I. Căpitan la postul de capelan în acăsta parochie. Așadar nu dihania de unit, ci cu totulă tot altele sunt cauzele eschiderei dlui I. Căpitan; de órece d'ensul chiar așa e fiu al bisericei gr. ort. ca și dl N. Chicin și ca și noi, cari susținem adevérul bisericei ortodocșe. Astfel dl I. Capitan a fost eschis din candidare și dl protopresbiter prin acest abus de putere, a vătémăat legea, a vătémăat autoritatea episcopului, carele a subscris testimoniul de cualificațiune a dlui I. Căpitan, a vătémăat autoritatea preoțescă, constatând autenticitatea documentelor ofieioșe prin respingerea atestatorilor despre confesiunea ortodocșă a recurentului I. Căpitan, a despoiat pe un om de dreptul seu căștigat cu atăta sudóre și pe o parochie de linisea sufletescă.

Prezentându se la locul de alegere parochienii erau adênc măhniți pentru eschiderea arbitrară a dlui I. Capitan așa cât eu, Pavel Roșuț, în calitate de președinte al comitetului parochial vedând consternarea poporului, cu acăsta din preună am pretins din nou candidarea dlui I. Căpitan.

Părintele protopresbiter a sciut foarte bine, că acăsta candidare în sinodul parochial nu are valóre de aceea dice, că pe responsabilitatea sinodului parochial candidează și pe dl I. Căpitan. Dacă părintele protopresbiter ar fi lucrat după dreptate și adevér și în sensul statutului organice, atunci trebuia se dică atari cuvinte în comitetul parochial adecă: că pe răspunderea membrilor din comitet candidează pe dl I. Căpitan.

Inchipuiți-ve dle redactor, baionetele ostașilor și prezența gendarmilor în biserica noastră parochială, inchipuiți-ve provocarea ca să se departă poporul din sânta biserică ca din localul alegerei și veți vedé îndată în ce spaimă au venit acela, asa încât majoritatea disgustată și înfricată ca se nuse repețască casul din comuna Feldru, vedându-se strimto-rați de baionete, a părășit locul de alegere și s'a împrăsciat unii pe la casele lor, fiind indignați de cele vedute.

Acăsta întâmplare ne face ca să respingem cu indignare aserțiunea ca „până la cel din urma gendarm a fost pentru dl I. Căpitan.” Din contră tote organele politice au spriginit pe dl N. Chicin și până la servitori comunali căroră li s'a impus sasținerea d-lui N. Chicin. Acăsta e adevérul.

Părintele protopresbiter vedând de o parte adêncă măhniere, ér de altă parte spaima și frica între parochieni, a provocat pe cei rămași să voteze.

Între baionetele gendarmilor postați în biserică ve puteți inchipui dle redactor decurgerea votizării!

În curtea scôlei, care zace în nemijlocită apropiere de curtea bisericeii, era întinsă o șatră cu beuturi și mâncări, în care alegătorii partizanii ai d-lui N. Chicin încă de dinaintea bine ospetați se prezentară la votare, așa cât ve mărturisim că ne era rușine de modul, în care veniu la votare unii dintre alegători.

Lucru de sine înțeles, nici părintele protopresbiter nu rămase îndărăpt a gustat acolo și dînsul sub decurgerea votării în mai multe rânduri câte un pocal de bere etc.

Ba părintele protopresbiter călcând în picioare lista celor îndreptățiți la votizare, umbra de a valma printre alegători în curtea scôlei îndemnându-i ca se voteze pentru dl N. Chicin? Chiar de aceea între votanții D-lui N. Chicin aflăm între alții pe Pavel Goldea, Stefan Oprea, și Teodor Dîng etc. cari nunumai că nu sunt alegători, dar sunt și minorenii. Afară de acestia a mai votat pentru dînsul încă și unii gr. cath. anume: Andreiu Vanco, și Stefan Păcurar etc.

Fiind făcut dl protopresbiter atent din partea membrilor de încredere alui I. Căpitan, ca să observe lista alegătorilor, li respunse, ce dîră eu sunt lista! Ce vi-e de lipsă altă listă! Ecă monarhul. Așa e ușor a câștiga majoritate. Culmea însă o a pus prezentarea lui Mihaiu Oprea, care pune pe masă înaintea părintelui protopresbiter M. Bocșian suma de 2 fl. 50 cr. pe lângă apostroful:

Dar ce dîci părinte protopresbiter? Pune-i bine, ce ni-i arăți nouă! dacă nu și trebuie restituie-i celui ce și-a dat!

Intrebăm acum: acésta va se dîcă observarea constituțiunii bisericeii noastre? Intrebăm: acésta însemnă a fi „la culmea misiunii“, primul organ chemat de a fi „lumina lumii“ de a fi conducătorul înțelept, drept și conscientios? chiar atunci când se tractează, de binele, liniscea, și mulțămirea sufletescă a unei parohii?

Noi subscrișii în numele majorității parochienilor gr. or. din parochia Nădlac protestăm sus și tare înaintea lui D-șeu și înaintea organelor supreme bisericeii contra alegerei de față, numai din motivul, că părintele ppresbiter M. Bocșian a călcat în picioare statutul organic, ci și pentru că corupțiunea cu bani și beutură s'a virit pentru prima oră în parochia noastră, și încă chiar din partea aceleia, care are să combată de pe amvon relele, de care pôte suferi comuna noastră bisericească.

Cum va puté un om ca dl N. Chicin a sbiciui de pe amvon d. e. vițiuil beției, când cu scirea lui chiar tatăl seu învățătorul se pune în fruntea corupțiunii, când chiar dênșii dau o atare pildă poporului? Dar cum va și asculta poporul de un atare preot, carea prin mijlocirea baionetelor, prin amenințări, prin seduceri, și corupțiuni intră în mijlocul turmei cuvântătoare.

Nu voi a specifica casurile concrete de corumpere prin bani și bucate, pentru că voim să cruțăm bunul simț al onoratului public.

Tăcem despre corumperile prin mâncări și beuturi în edificiul scôlei gr. or. unde are locuința dl învățătorul Chicin, și unde înainte de alegere și în noapte mergeau și eșiau omenii ca la ospătărie.

Tôte aceste descoperiri numai cu durere ne-am aflat indemnăți ale espune și numai după-ve vedem, că aderenții dlui N. Chicin voesc acum și pe calea publicității a seduce opiniunea publică, punându-ne noue în cărcă tôte abuzurile comise prin ei.

Intrebăm acum: ce respect va avé dl N. Chicin nunumai înaintea noastră, cari descoperim aceste fapte ilegite, dar înaintea acelora dintre parochienii, cari s'au lăsat corupți din partea d-sale?

De altmintrea atât neconstituțională purtare a părintelui protopresbiter M. Bocșian cât și corumperile săvârșite cu ocaziunea acestei alegeri prin dl N. Chicin și omenii d-sale, sunt ași tôte descoperite Venerabilului Consistoriu din Arad prin protestul, ce s'a manifestat imediat.

Voim acum a spune dlor corespondenți că dacă părintele protopresbiter a fost „la culmea misiunii“, dacă a avut o tactică bărbătescă, pentru- ce totuși îi genéză prezența la acest loc de alegere capelanul a lumii străine de biserica noastră?

Da, îl genéză, căci străinii de biserica noastră din acésta parochie au avut ocaziune pentru prima oră să se convingă ce valoare are statutul organic în biserica noastră? și cum îl respectéză aceia, cari ar fi chemați al esecuta! Acesti străini scandalizați de purtarea părintelui ppresbiter nunumai că-l condamnă, fătă din contră rid și și bat joc de acest act de alegere săvârșit pe cai atât de ilegale și necuviințose.

Omului cu consciința liniștită și curată nu-i este nicicând rușine, de faptele sale. Pe dnii corespondenți se vede că i neliniscese consciința, vędënd, că pe ce căi vrea ca să se ridice părintele N. Chicin în parochia Nădlac.

Îi asigurăm, că respingem nunumai felicitarea ce ne face corespondentul din Nr. 74 prin impunerea dlui N. Chicin de capelan gr. or. al Nădlacului, dar protestăm și mereu vom protesta contra actului de alegere până atunci, până când dreptate ni se va face.

Provocăm acum pe toți aceia dintre scriitorii în diuarul dvostre ca să pășască pe față, subscriind cu numele lor acelea ce le susțin în publicitate. Se iasă d-nii de sub tufă — se-și arunce mascele. Acésta o acceptăm pentru stabilirea adevărului!

Cu acésta atragem cu umilință fiéscă atențiunea Venerabilului Consistoriu din Arad, ca să examineze afacerea, ce i-sa descoperit, să mângăie sufletele noastre mult neliniscite și măchnite prin nulificarea actului de alegere și punerea unui nou termin de concurs, cu atât mai vertos, cu cât voim să scim, dacă aparține dl I. Căpitan bisericeii gr. or. sau gr. cath?

Noi așa credem, Venerabilul Consistoriu va sci mai bine decât părintele ppresbiter M. Bocșian la care biserica aparține dl I. Căpitan? și că pe ce basă i-a dat testimoniu de calificare preotescă ortodoxă.

Până atunci acceptăm în linisce ori ce rezultat. Referitoriu la însinuarea ce o fac corespondenții din Nr. 79 al acestui diar, că pe mine Pavel Roșuț superioritățile bisericeii se me despôie de „presidență“ comitetului parochial, o dîc și eu: să fiu scos nu din presidența, ci din sinul bisericeii mele strămoșesci, dacă lucru rêu am lucrat contra intereselor bisericeii.

Nu am témă! Din contră cu fruntea ridicată pretind ca organele bisericeii să se convingă și despre activitatea mea ca președinte, ca și de alegerea de față.

Reflecșiunile apărute în Nr. 79 ale jurnalului, pe care-l redigiați au avut asupra noastră efectul ridiculosului, abunăoră ca dîcala românului: dîi mamă gușată, ca să nu apuce ea să-și dîcă. Reflectanții tipă, pecând noi cei nedreptățiți și amăriți tăcem. Ôre pentru ce nu au publicat cu o cale și aceste reflecșiuni în Nr. 74? Ie ciudat! Gravaminele noastre cuprinse în protestul contra alegerei de capelan însinuate la suslăudatul Consistoriu, apar mai târziu ca gravaminele reflectanților? Ôre pe ce căi le a venit la cunoștință cuprinsul protestului.

În fine mai respingem ca tendențioșe tôte însinuarile făcute la adresa noastră.

Scusându-ne M. O. dle redactor pentru incomodarea ce v'am făcut și totodată mulțămindu-ve pentru publicarea acestui respons în prețuitele colône ale diuarului, ce redigiați, cutezăm a ve cere spriginul moral în afacerea prezentă, asigurându-ve perpetua noastră mulțămire și recunoștință.

Pavel Roșuț, Arcadie Olar, Gligor Țiriac, Ioan Barb, Petru Maliș, Teodor Faur, Mihaiu Rus, Givu Onea.

Incunoscințare.

Din Voila primim următoarea incunoscințare:

Anul scol. 1891-92 la scôla noastră se va începe Marți în 1 Septembrie st. n. (20 August st. v.) Aducându-se acésta la cunoștința on. oficie parochiale din comunele susamintite și interesate, se rógă tot odată în interesul causei scolare a comunica fără amênare și credincioșilor din aceea parochie, ca cei cei ce au băieți ori fetițe de scôla și doresc a-i aduce la scôla noastră, să se prezenteze cu ei la acel termin negreșit, căci mai târziu nu se vor primi.

Voila, 18 August v. 1891.

Diracțiunea scolară.

Varietăți.

* (Personal.) Escelența Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, s'a reintors dela băile din Marienbad cu trenul de Joi la améđi în mijlocul nostru.

La gară a fost întâmpinat de asesorii consistoriali și de alți onorațorii, ér în rședință a fost binevenat de Preacuvioșia Sa Dl archimandrit și vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu.

* (Gimnasiul de stat din Sibiu.) Precum ni se comunică, înscrierile la gimnasiul de stat din Sibiu s'au început în 28 l. c. n. și duréză până în 4 Septembrie a. c. n. Înscrierile de mai târziu se pot face numai condiționat. De ôrece numărul elevilor din cl. I. e mărginit la 60 și în primul loc au preferință scolarii ordinari sibieni, direcțiunea face înscrierile acestora numai în 28—29 a. c. n.

* Înscrierile la seminariul diecesan din Arad pentru anul scol. 1891—92 se vor efectui în dîlele de 1, 2 și 3 Septembrie n. c. în ôrele de 9—12 înainte de améđi. — Esamenele de calificățiune învățătorescă pentru absolvenții pedagogiu'ui din Arad se vor ține în 29, 30 și 31 August st. v. c.

* (Concertul și balul din Hațeg.) În necs cu cele espuse în numerii premergători despre sărbătorile adunării generale ale Asociațiunii

transilvane, raportorul nostru ne comunică următoarele: Ca și ședințele Asociațiunii, așa și concertul a intrunit un public fôrte numeros. Sala de concert era prea mică ca să cuprindă pre toți, cari doriau să audă micul dar escelentul cor al hațeganiilor. Preste tot vorbind, concertul anunțat a reușit de minune, încât sărbătorile au câștigat mult în importanța lor prin acest concert. Dirigentul, dl Corneliu Popovici, a pășit cu multă rezoluțiune înaintea publicului și cu aceeași bărbăție i-a urmat fie care membru al corului și fiecare concertant. Domnișorele Elena, Ersilia și Maria Popovici prin crescerea escelentă ș'au câștigat atâta desteritate, încât publicul a rămas deplin satisfăcut de producțiunile lor. Tot cu aceste cuvinte trebuie se vorbim și despre producțiunile escelente ale d-șorei Victoria Vlad. Mult a contribuit la succesul concertului dnul I. Damian, cancelist consist. în Sibiu, despre care de atâtea ori s'a scris, încât me țin dispensat ai mai aduce vorbe de laudă. Venitul material al concertului a fost de 237 fl. din cari pe sêma Asociațiunii s'a administrat, după detragearea speselor, 157 fl. v. a.

Balul s'a început cu aceeași însuflețire, care a domnit preste tot la sărbătorile din est an ale Asociațiunii. Printre toaletele elegante și de mare preț, era bine reprezentat costumul național. Un binefăcător al Asociațiunii a donat și de astădată doi napoleoni în aur, cari în urma judecării juriului esaminătoriu i-a câștigat drept suvenir, dșora Victoria Vlad, carea s'a prezentat în cel mai curat și mai frumos costum național din Ardel. Jocul s'a continuat până dimineța cu tôte, că și acum sala s'a arțat prea mică. S'au incassat 238 fl.; din cari 178 s'au administrat la cassa Asociațiunii.

* (Cas de môrte.) Parochul nostru din Mucundorf Dumitru Mardan, a răposat Luni în 5 August în etate de 60 ani. Răposatul a fost un zelos apărătoriu al bisericeii noastre și un brav păstoriu al turmei încredințate păstoririi sale.—Fie-i țărina ușoră!

* (Succesul României la Londra). Din lucrările săvârșite în secțiuni la congresul de igienă din Londra, „Timpul“, află cu privire la România următoarele:

Din cele comunicate de medicii străini rezultă, că succesul dîlei de 11 August aparține secțiunii a VIII și în special delegatului Ministeriului de resbel al României, dl medic inspector general Dr A. Fotino.

D-sa a fost viu felicitat pentru interesanta comunicațiune făcută, caulificată astfel de însuși lordul Wautage, președintele acestei secțiuni. Dl dr. Berenger Feraud, directorul serviciului sanitar al marinei franceze, asemenea a făcut elogii comunicării d-lui doctor general Fotino.

Un alt doctor frances, dl Duchaussoy, agretat la facultatea de medicină din Paris, a vorbit în terminii cei mai entusiști despre partea aceea din raportul delegatului șef român, în care se vorbesce despre serviciul sanitar militar în timp de rșboiu.

Savantul frances a relatat, că d-sa scie din mărturisirile medicilor turci, cum că transportul răniților efectuat de cătră ambulantele române în ultimul rșboiu din Bulgaria a fost admirabil.

Biurul secțiunii a decis ca comunicarea dlui Dr. Fotino să se publice imediat, ea se află deja sub tipar.

Delegatul României a fost ales vice președintele secțiunii VIII, care e cea mai impotantă secțiune, fiind special creată în interesul higienii navale și militare.

În fața acestor succese, atât de strălucit recunoscute de specialistii străini, noi trimetem felicitările noastre d-lui Dr. Fotino.

Bibliografie.

În editura librării H. Zeidner din Brașov a apărut de sub presă.

1. Dogariu D. „Noul Abecedar ilustrat“ partea I. întocmit pe basa cuvintelor normale pentru anul I. de scôla. Prețul unui esemplar legat e 15 cr.

2. Partea a II. legat pentru anul III-lea de scôla, legat 18 cr.

3. Conductor practic la aplicarea Noului Abecedar ilustrat 12 cr.

4. Zaharia G. „Carte de cetire“ pentru scôlele primare române prelucrată după mai mulți autori cu mai multe ilustrațiuni:

Partea I. pentru anul al III-lea de scôla legat 24 cr.

Partea II pentru anul al IV-lea de scôla legat 24 cr.

Tôte aceste manuale sunt lucrate pe basa unei esperiențe îndelungate, drept ce se atrage atențiunea d-lor învățători și se pot procura prin ori și care librărie.

Loterie.

Mercuri în 25 August.

Sibiu: 65 42 21 80 5

Nr. 802. [130] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Coveș protopresbiteratul Agnitei, se escrie prin această concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român.”

Din emolumentele împreunate cu acest post rezultă un venit sigur anual de 490 fl., despre care se poate lua informațiune mai de aproape dela comitetul parochial și oficiul protopresbiter.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile concursuale instruite conform legilor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiter în termenul mai sus prefipt.

Oficiul protopresbiter gr. orient. al tractului Agnita.
In conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Agnita, 31 Iuliu, 1891.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 227. [131] 1—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa a III-a Jam cu filia Seliște, în protopresbiteratul Dobrei, pe baza rezoluțiunei Preaverabilului consistoriu arhidieceșan din 2 Iuliu 1891 Nr. 3972 B., se publică concurs pentru întregirea aceleia, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Tôte venitele parochiale împreunate cu acest post, statorite și cuprinse în protocolul comitetului parochial din 9 Iuliu 1889, care dau la olaltă venitul anual de 300 fl.

Despre starea parochiei concurenții pot lua informațiuni mai detaiate dela oficiul protopresbiter și cel parochial.

Doritorii de a reflecta la această parochie au a-și așterne suplicele concursuale, instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiter până la termenul sus indicat.

Dobra, la 10 Iuliu, 1891.

Oficiul protopresbiter gr. or. al tractului Dobrei, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Romul de Crainic,
protopresbiter.

Nr. 461. [132] 1—3

Concurs repetit.

Incuviințându-se prin venerata rezoluțiune consistorială dto 12 Februaru a. c. Nr. 1176 B. publicarea de concurs nou pentru postul de capelan lângă neputinciosul paroch din comuna Panic, prin această se escrie concurs nou pentru acest post, cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

Jumătate din venitul preoțesc de 400 fl. 90 cr.

Specificarea acestui venit se poate vedea la acest oficiu protopresbiter.

Doritorii de a reflecta la acest post au a-și așterne suplicele lor instruite conform legilor în vigoare, la subscrișul oficiu protopresbiter, până la termenul sus citat.

Oficiul protopresbiter rom. gr. or. al Clușului în conțelegere cu comitetul parochial.

Cluș, 10 Iuliu, 1891.

Tuliu Roșescu,
adm. protopresbiter.

Nr. 426. [133] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de capelan înființat cu incuviințarea Preaverabilului consistoriu arhidieceșan din 9 Iuliu a. c. Nr. 4153 B. în parochia de clasa a III-a Buduș, din protopresbiteratul gr. or. al Bistriței, se escrie prin această concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare.

Capelanul va avea jumătate din venitul parochial, care întreg calculat în bani face la an 470 fl.

Concurenții au a-și înainta suplicele lor instruite conform lelei în vigoare, în termenul sus indicat la oficiul protopresbiter gr. or. al tractului Bistriței.

Borgo Bistrița, în 30 Iuliu, 1891.
In conțelegere cu comitetul parochial.

Simeon Monda,
protopresbiter.

Nr. 231. [134] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de capelan lângă parochul din Stănița de Jos, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele sunt: jumătate din tôte venitele, cari la olaltă dau suma de 401 fl. adică 200 fl. 50 cr.

Concurenții au a-și instrua petițiunile în sensul normelor din vigoare și ale așterne în termenul deschis oficiului protopresbiter al tractului Zarand.

Oficiul protopresbiter.
In conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Brad, la 16 Iuliu, 1891.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 519. [135] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Heria, în tractul protopresbiter gr. or. al Târnavei, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 487 fl. 51 cr.

Concurenții la postul acesta au să-și așternă cererile instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu în termenul sus arătat (ultima poștă Küküllővár) unde pot primi și informațiuni mai detaiate, având totodată să se prezenteze în comună în termenul prescriș de lege, spre a și arăta desteritatea în cele rituale.

Cetatea de beltă, în 29 Iuliu, 1891.
Oficiul protopresbiter gr. or. al tractului Târnavei, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Nr. 496. [136] 1—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia de clasa a III-a Geröfi-Dângău cu filia Banfi Dângău, și prediul Bălcesci, din subscrișul protopresbiterat, prin această se escrie concurs pentru întregirea ei, cu termen de 30 zile dela prima publicare în această foie.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 370 fl.

Doritorii de a ocupa acest post și pot lua informațiune despre starea parochiei și venitele preoțesci, dela subscrișul oficiu protopresbiterat, la care sunt de a se așterne și suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigoare, până la termenul sus indicat.

Oficiul protopresbiterat român gr. or. al Clușului în conțelegere cu respectivul comitet parochial.

Cluș, 29 Iuliu, 1891.

Tuliu Roșescu,
adm. protopresbiter.

Nr. 410. [127] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de învățătoriu acum înființat la școala confesională gr. or. din Ohaba, protopresbiteratul Sebeșului, se escrie concurs cu termen până la 25 August a. c. Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salariu anual de 200 fl., quartir

liber, lemne de foc și folosul grădinei școlare, pe care este datoriu a o cultiva cu elevii.

Doritorii de a ocupa acest post au a și așterne cererile, instruite conform normelor din vigoare, până la termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiter.

Sebeș, 23 Iuliu, 1891.

Oficiul protopresbiterat gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 574. [123] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor va cante de învățători la școalele populare din Ocna superiōră și Slimnic, protopresbiteratul Sibiiului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român.”

Emolumentele:

1. Ocna superiōră, salariul anual 200 fl. solviți în rate lunare din repartiție, quartir în edificiul școlei, două încăperi și lemne de încălțit; — alesul va provede învățământul și în școala de repetițiune.

2. Slimnic, salariu anual 150 fl., solviți în rate lunare din repartiție, quartir în edificiul școlei și doi stângini de lemne pentru încălțit.

Cei ce doresc a reflecta la vre-unul din aceste posturi vor avea a și așterne suplicele de concurs instruite în sensul legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul deschis.

Sibiiu, 25 Iuliu, 1891.

In conțelegere cu comitetele parochiale.

Ioan Papiu,
protopresbiter.

Nr. 271 [118] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante dela școalele confesionale gr. or. române din comunele mai jos însemnate aflătoare în protopresbiteratul Ungurașului, se escrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare.

1. Bălan, cu salariu anual de 300 fl. v. a. și anumit 270 fl. dela popor prin repartițiune, folosirea grădinei școlei în preț de 30 fl. v. a., quartir liber în edificiul școlei și 2 orgii de lemne pentru încălțit.

2. Rachiș, cu salariu anual de 250 fl. v. a. și anumit 166 fl. prin repartițiune, 34 fl. arădă dela casa din rit și 40 vici cucuruz cu grăunțele, prețuite în 50 fl. v. a., quartir liber cu două încăperi în edificiul școlei și 2 orgii lemne pentru încălțit.

3. Miluan, cu salariu anual de 100 fl. v. a. și 40 vici cucuruz cu grăunțele dela popor, quartir liber în edificiul școlei și 2 orgii de lemne.

4. Dol, cu salariu anual de 90 fl. v. a. 50 vici cucuruzi cu grăunțele dela popor, quartir liber în edificiul școlei, folosirea grădinei școlei și 2 orgii lemne pentru încălțit.

4. Hida, cu salariu anual de 50 fl. v. a. 30 vici cucuruz cu grăunțele dela popor, folosirea grădinei școlei, quartir liber în edificiul școlei și 2 orgii lemne pentru încălțit.

Dela concurenți se recere, ca prelungă cualificațiunea prescrișă se fie și cântăreți buni, având a conduce cântările liturgice cu scolarii în tôte Duminecele și sârbătorile și a cânta în strană, pentru acea concurenții au a se presenta în comună înainte de espirarea concursului spre a și recomanda poporului desteritatea în cântări și în fine au a și așterne cererile instruite cu documentele recerute de statutul organic și normativul scolariu în ter-

minul prefipt la subsemnatul oficiu, posta ultimă Hidalmás.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Ungurașului.

Fizes-Sânpetru, 1 August 1891.

Pavel Roșca,
protopresbiter.

Nr. 560. [125] 3—3

CONCURS.

In tractul protopresbiterat gr. or. al Murăș-Oșorheiului sunt a se ocupa următoarele stațiuni învățătoresci:

1. Malomfalău, cu salariu anual de 158 fl., și quartir natural.

2. Gernăsig, cu salariu anual de 120 fl., și quartir în edificiul școlei.

3. Murăș-Cristur, cu salariu anual de 120 fl. și 10 fl. bani de quartir.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să așternă petițiunile lor, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul de 30 de zile computate dela prima publicare a acestui concurs în țiarul nostru „Telegraful Român.”

Murăș-Oșorhei, 20 Iuliu, 1891.
In conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al
Murăș-Oșorheiului.Nicolau Maneguțiu,
protopresbiter.

Nr. 520 [126] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci la școalele gr. or. române din comunele însemnate mai jos din tractul protopresbiterat gr. orient. al Târnavei, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

1. Blășel, cu salariu de 155 fl., quartir în edificiul școlei și folosirea grădinei școlare.

2. Bobohalma, cu salariu de 150 fl.

3. Chincis, cu salariu de 110 fl., quartir și lemne de foc.

4. Cerchidul mare, cu salariu de 180 fl., și adică: în bani 130 fl., în cucuruz 50 măsuri à 1 fl. = 50 fl., și quartir în edificiul școlei.

5. Fărău, salariu 150 fl.

6. Șilea — magiară, salariu 150 fl.

Doritorii de a concura la vre-unul din aceste posturi, au a și așterne suplicele lor instruite conform legilor în vigoare la subscrișul oficiu (posta ultimă Küküllővár) până la termenul sus arătat.

Cetatea de beltă, în 29 Iuliu, 1891.
Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Târnavei.

In conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Nicolau Todoran,
protopresbiter.

Sz. 5485 polg. [129] 2—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezennel közzé tétetik, miszerint Schmidt András és társai által, mártonhegyi birtokosok ellen Mártonhegy községének általános tagosítása megengedése iránt beadott kérés folytán Mártonhegy község határának általános tagosításának megengedhetősége feletti tárgyalásra a határnap 1891 szeptember hó 22 ére d. e. 10 órára tüzetik ki, Mártonhegy községbe a helyszinére a községi iroda helyiségébe, ezen tárgyaláshoz összes érdekeltek azon figyelmzetéssel hivattak meg, hogy a megem jelent felek ugy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beleegyeznek. Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1891 évi július hó 27-én tartott üléséből.

Vén András,
elnök.Majai Géza,
jegyző.